

Diakonia-ammattikorkeakoulun sidosryhmälehti

HOIDA
VIESTI
VÄLITÄ
KUUNTELE

DIAKTORI

JUURI MEIDÄN NÄKÖINEN HARJOITTELU

Harjoittelu palvelee molempia osapuolia

Onnistuminen voi olla pienestä kiinni

DIAKTORI

Diakonia-ammattikorkeakoulun
sidosryhmälehti

1 • 2008

Päätoimittaja: Jorma Niemelä

Toimituspäällikkö: Riitta Liede

Toimitus: Diakin medianomiopiskelijat
Marianne Enola, Lotta Numminen,
Riikka Jokinen, Tiia Paavilainen ja Jenni
Ojala
Ohjaava opettaja: Riitta Liede

Toimitusneuvosto: Jorma Niemelä
(pj), Eila Hannula, Niina Hytönen,
Erja Heinämäki, Jari Helminen, Riitta
Leskinen, Eija Rantanen

Kannen kuvassa tulkkiopiskelijat Anni Säily
ja Saija Ruuskanen
Kuvaaja: Lotta Numminen

Taitto: adWise

Painopaikka:
Vammalan Kirjapaino Oy
Painos: 6000 kpl
ISSN 1795-4991

Seuraava numero ilmestyy
toukokuussa 2008

Toimituksen osoite:
Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak)
Turun toimipaikka
Lustokatu 7
20380 Turku

Puh. 040 866 7336

Osoitteenmuutokset:
johanna.peltonen@diak.fi

www.diak.fi

etunimi.sukunimi@diak.fi

ALUSTA KAIKKIEN ON ALOITETTAVA

Muistan vieläkin ensimmäisen kesätyöpaikkani ensimmäiset kokemukset. Oy Viarecta Ab:n koneasema 18:n työmaakirjurina laskin asfalttityömiesten palkat väärin. Vieläkin mieltä kirveltää ja hävettää kertoa siitä, kuinka työmaainsinööri tuli, kertoi virheellisestä laskentatavasta ja korjasi tekemäni virheen. Sen jälkeen hänen ei tarvinnut laskujani korjata.

Vieläkin hirvittää minuun, alta kaksikymppiseen nuoreen kohdistettu luottamus. Siihen aikaan tili maksettiin joka perjantai palkkapussissa tilinauhoineen kirjaimellisesti käteen. Vähäinen ei ollut se summa, jonka firman Ford Escort -nimisellä pakettiautolla hain pankista ja jaoin sekä asfalttikoneasemalla että tien päällä työskenteleville miehille. Mestarikin sai palkkapussinsa. Nykypäivän ruotsalaiset pankkirosvot voisivat vain uneksia siitä, kuinka helpolla minulta olisi voinut ryöstää joltisenkin saaliin.

Sittemmin olen itse palkannut monia työntekijöitä. Kaikkein suurimman vastuun olen kokenut silloin, kun joku nuori tulee ensimmäiseen työpaikkaansa työhön tai harjoittelemaan. Vaikka työmoraaalin idut imetään varmaan jo kotioloista, ensimmäisellä työ- tai harjoittelukokemuksella on suuri vaikutus. Ja vaikka monia asioita jokainen oppii myöhempiä opiskelu- ja työvuosina, ensimmäisillä työpaikoilla on merkitystä perusasenteiden syntymiselle.

Hiljattain tapasin työantajan, joka tiukkana ja harmistuneena kysyi sitä, millaisia nuoria me ammattikorkeakouluissa oikein kasvatamme. Hänen kohdalleen oli sattunut liian monta sellaista vastavalmistunutta, jotka eivät muistaneet tulla ihan aina töihin, jotka tunsivat oikeutensa lievästi paremmin kuin velvollisuutensa ja jotka kiersivät hakemassa sairaslomia peräjälkeen, kun elämässä oli jotakin kiinnostavampaa kuin tylsä työ.

Väitän, että vaikka hänen kokemuksensa oli tosi ja kiistämätön, se ei ole kokonaiskuva nuorisostamme. Meillä on fiksumia ja vastuuntuntoista nuorisoa, joka haluaa kasvaa ja kehittyä ihmisinä ja ammattilaisina. Nuorisoa, joka tuntee työn vastuut ja velvollisuudet. Harjoittelu on uskomattoman tärkeä vaihe kaikilla sen ulottuvuuksilla. Sinä aikana ei vain opita asioita vaan myös asenteita työtä ja työyhteisöä kohtaan.

Oma käsitykseni on, että parhaillaan ollaan siirtymässä aikaan, jolloin työnantajat kilpailevat harjoittelijoista. Mitä ankarampi työntekijäpula tulee olemaan, taistelu osaavasta työvoimasta kasvaa ja kiristyy. Tulevaisuudestaan huolehtiva työnantaja näkee harjoittelussa mahdollisuuden työntekijärekrytointiin. Harjoittelun kautta voi tunnistaa ne, jotka ovat oppimishaluisia ja alasta kiinnostuneita.

Diak on panostanut korkeakouluna paljon harjoittelunohjaukseen. Ohjauksessa tarvitaan kiinteää yhteistyötä työelämän kanssa.

Ensimmäinen kesätyöpaikkani ei tehnyt minusta talousalan työntekijää. Siitä kesästä lähtien olen kuitenkin kunnioittanut niitä, jotka ajallaan laskevat kaikki numerot oikein.

Jorma Niemelä

Diakonia-ammattikorkeakoulun rehtori ■ jorma.niemela@diak.fi

VOIKO MYÖTÄTUNTOON UUPUA?

Teksti: Riitta Liede
Kuva: Markku Niskanen

Huhtikuun puolivälissä järjestetään seminaari, jonka aihe on myötätuntouupumus.

Mitä se on, työnohjaaja – psykoterapeutti Leena Nissinen?

– Se on laaja käsite, joka liittyy ihmisten kohtaamiseen ja pahan olon vastaanottamiseen pitkällä ajalla. Kyseessä voi olla työsuhde tai lähisuhde, jossa toinen ottaa vastaan ja jakaa toisen murheita.

Jotta toinen tulee autetuksi, kohtaamisessa pitää olla mukana empatiaa ja myötälämistä. Mutta jos tilanteesta tulee pysyvä ja sa-

Psykoterapeutti Leena Nissinen.

ma kuorma otetaan vastaan uudestaan ja uudestaan, se alkaa kuormittaa vastaanottajaa emotionaalisesti ja aiheuttaa emotionaalista uupumusta.

– Oireet ovat samat kuin yleensäkin työuupumuksessa, mutta tässä korostuu kokemuksellisuuden näkökulma. Jos asioita ei saa käsiteltyä, kuormittuminen voi alkaa muuttaa ajattelua ja toimintatapoja. Sisäisen tasapainon saavuttamiseksi auttaja voi kehittää suojamekanismeja kuten torjuntaa, kyynisyyttä, etäännyttämistä, kieltämistä jne., eikä työ tunnu enää mielekkäältä.

Onko myötätuntouupumus uusi ilmiö?

– Ei se ole ilmiönä uusi, mutta se liittyy tähän aikaan yksilön korostumisen kautta. Kun ihmiset eriytyvät toisistaan, asioita ei enää jaeta samoin kuin ennen. Ammatillinen kuorma alkoi kasaantua 90-luvun lopulla, kun yhteisöjen tehtäviä alettiin siirtää ammattiauttajille.

Miten uupumukselta voi suojautua?

– Suojautuminen liittyy keskeisesti yhteisöllisyyteen. Työpaikoilla se liittyy paljolti keskustelukuluttuuriin, työyhteisön kuuntelemaan ja toinen toistaan kunnioittavaan asenteeseen.

Kävin äskettäin työmatkalla Kolumbiassa. Vaikka siellä näki paljon kurjuutta, oli mahtavaa kokea kaiken sen keskellä edelleen vallitseva yhteisöllisyyden voima ja toivon näkökulma. ■

Myötätuntouupumusta käsittelevä seminaari Helsingissä 3. – 4.4.

■ Lisätietoa sivulla 15 ja www.helsinki.diak.fi

SANOTTUA

”Toiset kokevat (harjoittelijoiden) ohjaamisen ylimääräisenä riippana, kun on muutenkin isot ryhmät ja kädet täynnä työtä, sanoo Jukolan päiväkodin lastenhoitaja Ria Paloposki.

– Toisaalta opiskelijat virkistävät arkea ja heiltä tulee palautetta, jonka kautta pystyy peilaamaan omaa osaamistaan asioissa, joihin ei muuten tule edes kiinnittäneeksi enää edes huomiota.”

Hämeen Sanomat 1.3.2008

”Yhtiömme hallitus on ehdottanut, että myös harjoittelijaksi hakevat haastateltaisiin. Se voisikin olla hyvä asia, sillä samalla se olisi opiskelijalle harjoitusta tuleviin työhaastatteluihin. Siinä voisimme käydä läpi odotukset puolin ja toisin.”

Toimitusjohtaja Marketta Heikkonen, Kotipesä Oy

”Mikäli olet terveydenhoitoalan työnohjaaja, älä ainakaan sorru tähän; Opiskelija on tulossa TYÖSSÄOPPIMISEN-jaksolle, niin sä tokaiset opiskelijalle työnneon aikana, että eikö tätä ole koulussa opetettu.

Nimikin viittaa siihen, että asiat opitaan työssäoppimisella.”

Nimimerkki ”hoitosuopitu vm 69” Suomi24-keskustelupalstalla <http://keskustelu.suomi24.fi/>

”Luonnollisesti opiskelija haluaa harjoittelupaikan täältä, missä asuntokin on. Myös kotipaikkakuntia hyödynnetään.”

Lehtori Mirva Heikkilä, Diak Oulu

ANNA MIELIPITEESI KUULUA!

Käy vastaamassa kyselyyn, jonka avulla parannamme Diakin ja sidosryhmien välistä yhteistyötä.

Kysely löytyy osoitteesta: www.webropol.com/diak.net ja salasana on diak

Lisätietoja kyselystä: hanna.myllys@diak.fi

Kiitos osallistumisesta!

DIAK KOULUTTAA

HAE OMA PAIKKASI

www.diak.fi/hakeminen

Kevään ammattikorkeakoulujen yhteishaku 25.3. – 11.4.

mukana sairaanhoitajan (AMK), sairaanhoitaja (AMK) -diakonissan, sosionomin (AMK), sosionomi (AMK) -diakonin, sosionomi (AMK) -kirkon nuorisotyönohjaajan, sekä viittomakielentulkin (AMK) koulutusohjelmat.

■ www.amkhaku.fi

■ www.diak.fi/tutkintodiak

Aikuiskoulutushaku 14.4. – 2.5.

Sosionomi (AMK), sosionomi (AMK) -diakoni.

■ www.diak.fi/aikuistentutkint

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto 14.4. – 2.5.

■ Terveystiedon edistämisen koulutusohjelma. www.diak.fi/ylemmtammattikor

Ammatilliset erikoistumisopinnot 14.4. – 2.5.

Työterveyshuolto, diakonian kehittäjä ja media-kasvatus.

■ www.diak.fi/erikoistumisopin

Työharjoittelut ovat oleellinen ja tärkeä osa ammattikorkeakouluopintoja. Harjoittelussa pääsee tutustumaan alan käytäntöön parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Hoiva- ja huolenpityön skaala on laaja. Marketta Heikkonen avustaa Heikki Putkosta ruokailussa.

TYÖHARJOITTELU VALMISTAA OPISKELIJAA TYÖELÄMÄÄN

Teksti: Jenni Ojala
Kuva: Tanja Kinnunen

Diakin koulutusohjelmiin kuuluu harjoittelua 30–100 opintopisteen verran vaihdellen koulutusohjelmittain.

– Harjoittelut on sidottu eri opintokokonaisuuksien opintojaksoiksi sosiaali- ja terveysalan koulutusohjelmissa, mutta esimerkiksi medianomikoulutuksessa harjoittelut muodostavat oman opintokokonaisuutensa, opinto-ohjaaja **Saara Nurmi** kertoo.

– Harjoittelu on ohjattua. Esimerkiksi sosiaalialan koulutusohjelmissa harjoittelua on noin 59–63 opintopisteen verran, Saara Nurmi lisää.

Opiskelijan harjoittelutyöpäivät ovat keskimäärin seitsemän tunnin mittaisia, viikkotunteja kertyy 40. Jos opiskelija te-

kee esimerkiksi 35 tunnin työviikkoja, hänen tulisi työskennellä jäljelle jäävät viisi tuntia itsenäisesti esimerkiksi etsien tietoja kirjastosta tai työstä harjoitteluun liittyviä oppimistehtäviä.

Diakilla on sopimuksia harjoittelupaikkoihin

– Diakilla on tuhansia harjoittelusopimuksia toimipaikkojen kanssa. Useimmat paikat ovat laadukkaita, ja sellaisia jotka on koettu hyväksi oppimisen kannalta. Toki harjoittelupaikan saa etsiä myös kokonaan itse, Saara Nurmi kertoo.

Harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija erityisesti ammattiopintojen

kannalta keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä valmistaa opiskelija kehittymään myös tulevaisuuden ammattilaiseksi.

– Opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä harjoittelumahdollisuuksiin. He kokevat harjoittelujen opettavan paljon, Saara Nurmi sanoo.

Diakista tulevat harjoittelijat saavat hyvää palautetta harjoittelujaksoiltaan kaikissa koulutusohjelmissa.

– Palaute harjoittelijoista on suurimaksi osaksi pelkästään positiivista, joten voidaan sanoa että Diakilla ja Diakin opiskelijoilla on hyvä maine työelämässä. ■

■ www.diak.fi/harjoittelu

Marketta Heikkosella on vuosien kokemus harjoittelijoiden ohjaamisesta. Hänen mielestään hoitoalalla käytännön harjoittelu on erityisen tärkeää.

TULEVA TOIMENKUVA KIRKASTUU

Teksti: Tiia Paavilainen
Kuva: Tanja Kinnunen

Opiskelijan ei tarvitse lähteä työelämään kokeilemaan vaihtoehtoja.

Pieksämäkeläisen Palvelukeskus Kotipesä Oy:n toimitusjohtaja **Marketta Heikkonen** on nähnyt vuosien varrella hyvin erilaisia harjoittelijoita.

– Harjoittelu on yhteistä hyvää, joka palkitsee molemmat osapuolet, Heikkonen pohtii.

Heikkonen on vastannut Kotipesä Oy:n kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen yksiköstä Naarajärvellä 12 vuotta. Kesällä 2006 Heikkonen otti vastuun uudesta, vanhuksille tarkoitettua tehostetun palveluasumisen yksiköstä, eli Palvelukoti Kontiolasta.

– Vaikka olen toimitusjohtaja, teen noin kolme vuorokautta viikossa perustyötä meidän asukkaidemme parissa, Heikkonen kertoo.

rän, että resurssit ovat pienet, mutta ohjaavan opettajan olisi myös hyvä käydä harjoittelupaikassa tutustumassa.

Tulevia työtovereita

Yhteistä harjoittelijoille on, että he kaikki tarvitsevat ohjausta. Palvelutalossa pääpaino on kuitenkin asiakkaiden palvelulla.

– Joskus työntekijöistämme tuntuu rasakalta toimia ohjaajina rankan työn lisäksi. Olen sanonut, että kyseessä voi olla tuleva kollega, tai ainakin samalle alueelle työllistytävä henkilö. Siksi työharjoittelun tukeminen on tärkeää, Heikkonen toteaa.

Heikkonen kertoo, että harjoittelijat tuovat työpaikalle uutta verta ja näkökulmaa. Diakin harjoittelijat voivat liittää esi-

merkiksi opinnäytetyönsä harjoittelupaikan kehittämiseen.

– Meille on myös työllistynyt entisiä harjoittelijoita. Osa tekee jo opiskeluaikana sijaisuuksia. Muistutankin joskus harjoittelijoita, että tämä voi olla tuleva työpaikkasi. ■

Koulun ja harjoittelupaikan yhteistyössä olisi kehitettävää.

Pelko vaihtuu kipinään

Heikkosen mukaan harjoitteluun tulevien opiskelijoiden motivaatiotaso vaihtelee suuresti. Kaikilla ei ole selkeää kuvaa perustyöstä. Myös suuntautumistoiveet voivat kirkastua harjoittelussa.

– Voi olla, että opiskelijalla on käsitys, ettei hänelle kuulu perushoitotyö. Välillä opiskelijoille tulee harjoittelussa ihania ahaa-elämyksiä, että minun juttuni onkin kehitysvammaisten hoiva- ja huolenpityö, eikä esimerkiksi nuorisotyö.

Heikkosen mukaan koulun ja harjoittelupaikan yhteistyössä olisi kehitettävää. Välttämättä opettajallakaan ei ole selkeää kuvaa harjoittelupaikasta.

– Osa opettajista on melko kaukana työn perusarjesta, valitettavasti. Ymmär-

Välillä opiskelijoille tulee harjoittelussa ihania ahaa-elämyksiä.

Marketta Heikkonen istahti jututtamaan palvelukeskuksen asukasta Lempi Kohvakkaa.

Työharjoittelun onnistuminen voi olla pienestä kiinni. Usein opiskelijaa jännittää uusi paikka ja harjoitteluohjaajan suhtautuminen tulokkaaseen.

OHJAUSTA OPISKELIJAN KOHTAAMISEEN

Teksti: Lotta Numminen

Samoja asioita pohditaan myös työpaikoilla, ajatus ohjaustaitojen koulutukseen saatiinkin työelämästä. Diak Etelässä on viisi vuotta järjestetty täydennyskoulutuskursseja pääkaupunkiseudun terveysalan ammattilaisille harjoittelun ohjaukseen. Tavoitteena on vahvistaa osallistujan omaa osaamista ja löytää uusia näkökulmia opiskelijan kohtaamiseen, ohjaamiseen ja työhön perehdyttämiseen.

– On tärkeää, että ohjaaja ymmärtää opiskelijaa ihmisenä pelkoineen ja jännityksineen. Opiskelijalle on hyvä antaa ai-

kaa ja tilaa oppimiselle. Kurseilla opitaan kohtaamaan opiskelija kokonaisvaltaisesti, toteaa kurssin ohjaajatiimi, hoitotyön lehtorit **Marianna Zotow** ja **Eva Laine**.

Kahdesti vuodessa järjestettävä täydennyskoulutus kulkee nimellä ”Yhdessä oppimassa – Miten ohjaan tulevaa kollegaani”.

– Koulutus on saavuttanut suosiota. Oppimisilmapiiri kurseilla on salliva. Kaikki saavat kertoa sekä omat mokansa että onnistumisensa. Kurssilla on saattanut kuulla: ”Voi, miten olen ennen ohjannut” tai ”Vau, olenkin jo osannut ottaa nämä

asiat huomioon omassa ohjauksessani”, kertovat kurssin ohjaajat.

Kurssilaisten ei siis tarvitse pelätä pitkiä kalvosulkeisia. Kotitehtävät sitä vastoin on tehtävä. Osallistujat pohtivat jo etukäteen esimerkiksi sitä, minkälaisia itse ovat oppijoina, palautteen antajina ja vastaanottajina. Asioita käsitellään minä-tasolla ja pohdinnassa ovat esimerkiksi ohjaajan omat tavoitteet opiskelijan ohjaamiselle. ■

■ marianna.zotow@diak.fi

■ eva.laine@diak.fi

On tärkeää, että ohjaaja ymmärtää opiskelijaa ihmisenä pelkoineen ja jännityksineen

OPETTAJAN KÄYNTI TÄRKEÄ, VAIKKA MATKA OLISI OULUSTA IVALOON

Teksti: Tiia Paavilainen

Lehtori **Mirva Heikkilä** toimii seurakuntaharjoittelujen yhteyshenkilönä ja ohjaavana opettajana Diak Pohjoisen Oulun toimipaikassa.

– Toimin yhteyshenkilönä koulun ja seurakunnan välillä tiedustellen harjoittelupaikkoja seuraavalle lukukaudelle, Heikkilä kuvailee työtään.

Lukukaudessa harjoittelussa on 10–20 diakoniopiskelijaa. Oman haasteen harjoittelujen ohjaamiselle tuovat pohjoisen pitkät välimatkat.

– Kaukaisimmat ovat olleet Ivalossa ja Kuusamossa. Suurin osa opiskelijoista siirtyy kuitenkin Oulun ja lähikuntien seurakuntiin.

Teknologia apuna

Matkan ollessa ylivoimainen Heikkilä luottaa teknologiaan. Yhteyttä pidetään puhelimitse ja sähköpostilla. Tarjolla on myös

muita yhteydenpitomahdollisuuksia.

– Virtuaaliyhteydet ovat toimiva ratkaisu, Acrobat Connect Pro -viestintäjärjestelmän käyttö tulee varmasti jalkautumaan osaksi harjoittelunohjaukskäytäntöä, Heikkilä uskoo.

Heikkilän mielestä opettajan on tärkeää nähdä opiskelija harjoittelupaikassa ja tavata harjoitteluyhteisön edustajia. Resursseja pitkiin matkoihin ei kuitenkaan ole riittävästi.

– Joskus olen mennyt osittain omalla ajallani loma-ajan kynnyksellä Oulusta Ivaloon, Heikkilä kertoo.

Vireillä harjoittelu-seurakuntamalli

Heikkilä kertoo juuri tulleensa kokouksesta Oulun hiippakunnan tuomiokapitulista, jossa oli keskusteltu harjoitteluseurakuntamallin kehittämistä hiippakuntaan. Mal-

lissa tietyt seurakunnat sitoutuisivat harjoittelunohjauksiin tietyksi määräajaksi.

– Tämänäyttöinen toimintamalli lisäksi pohjoisessa olevien erilaisten seurakuntien edustettavuutta, sillä diakoniatyön kysymykset ja haasteet maalais- ja kaupunkiseurakunnissa tai eri alueilla voivat olla hyvin erityyppisiä, Heikkilä selittää.

Heikkilän mukaan seurakunnat ovat kiitettävästi hoitaneet harjoittelujen ohjaamisen.

– Harjoitteluun on voinut lähteä alastaan ja ehkä kutsumuksesta hyvinkin epävarma opiskelija. Usein harjoittelun päätyttyä kutsumus on vahvistunut, ja turha arkuus hävinnyt. Siitä erityinen kiitos ammattitaitoisille ja osaville harjoittelunohjaajille, Heikkilä kiittelee vielä. ■

■ www.oulu.diak.fi

Harjoittelu on tärkeä yhteydenpitomuoto koulun ja työelämän välillä

Lukuisat opiskelijat ovat hyödyntäneet päihdehuoltoyhdistys Sininauhaa harjoittelupaikkana. Se oli aikanaan myös yhdistyksen toiminnanjohtajan, sosionomi Sanni Mäkelän harjoittelupaikka.

HARJOITTELU PALVELEE MOLEMPIA OSAPUOLIA

Teksti ja kuva: Jenni Ojala

Päihdehuoltoyhdistyksen toiminnanjohtaja Sanni Mäkelä on Diakista valmistunut sosionomi. Hän meni yhdistykseen ensin harjoittelemaan, jonka jälkeen työskentely jatkui aina toiminnanjohtajaksi asti.

Diakin Porin toimipaikan sosiaalialan opiskelijat ja opettajat ovat löytäneet päihdehuoltoyhdistyksestä hyödyllisen yhteistyökumppanin, joka palvelee tasapuolisesti molempia osapuolia.

Rauhallisessa pihapiirissä sijaitsevaa keltaista rakennusta on helppo lähestyä. Porin keskustavilinästä pari vuotta sitten muuttanut yhdistys toimii tukipaikkana päihdeongelmallisille porilaisille, eri elämäntilanteissa oleville. Päihdeongelmas- ta selviytyminen vie oman aikansa, johon tarvitaan paljon tukea.

Harjoittelijat ovat tärkeä apu

Päihdehuoltoyhdistys tekee kristillistä päihdetyötä, jossa arvot ovat tärkeitä. Ihmisiä ei tuomita, vaan muistutetaan että aina on olemassa toivoa.

– Asukkaat asuvat täällä noin kahden vuoden ajan, jonka aikana he saavat tukea, sekä fyysistä että psyykkistä, jotta kykenevät pärjäämään omillaan, toiminnanjohtaja **Sanni Mäkelä** kertoo.

– Tulin tänne ensin harjoitteluun, jon-

ka kautta jäin toimintaan mukaan. Harjoittelijat ovat hyödyksi myös meille, joten harjoittelu palvelee molempia osapuolia, Sanni Mäkelä kertoo.

Sosiaalialan lehtorit **Vuokko Nietola** ja **Rauli Vuorela** pitävät päihdehuoltoyhdistys Sininauhaa myös hyvänä yhteistyökumppanina eri projekteissa. Sosionomin koulutusohjelmassa mielenterveys ja päih- teet on yksi kokonainen opintojakso.

Yhteistyökumppanuus vahvistui

– Diak ja Sininauha ovat olleet yhteistyökumppaneita jo pitkään, mutta yhteistyö vahvistui luonnostaan siinä vaiheessa kun Sannista tuli toiminnanohjaaja, Rauli Vuorela mainitsee.

Päihdetyöhön liittyviä harjoittelupaik- kavaihtoehtoja ei juurikaan Porista löydy, joten lehtorit ovat mielissään yhdistyksen olemassaolosta ja positiivisesta suhtautu- misesta harjoittelijoihin. Harjoittelun li- säksi tahot tekevät muutakin yhteistyötä.

– Kaksi Diakista valmistunutta opiske- lijaa on tehnyt Sininauhaan liittyen opin-

näytetyönsä. Tällä hetkellä yksi opiskelija on jäänyt harjoittelunsa jälkeen mukaan projektiin, josta saa vapaasti valittavia opintoja. Suunnitteilla on koko ajan myös uusia projekteja, Vuokko Nietola kertoo.

– Diakista valmistuneena minun on helppo päätellä mitä harjoittelijat halua- vat ja tarvitsevat oppiakseen. Harjoittelu- han on ensisijaisesti oppimista, Sanni Mä- kelä sanoo.

Päihdehuollon parissa harjoittelun op- pimisympäristö on monipuolinen. Lisäksi sijainti on keskeisellä paikalla, vain parin kilometrin päässä Porin toimipaikasta.

Päihdehuollon parissa työskennelleet harjoittelijat ovat suorittaneet perushar- joittelun lisäksi myös työyhteisön kehiti- tämisharjoitteluja.

– Kaikille päihdetyöstä kiinnostuneil- le olen suositellut päihdehuoltoyhdistystä harjoittelupaikaksi, Rauli Vuorela lisää. ■

■ www.sininauhaliitto.fi

■ www.pori.diak.fi

Kiinnostus työharjoitteluun Afrikassa on kasvamassa.

Kansainvälinen harjoittelu antaa suomalaiselle opiskelijalle arvokasta kokemusta monikulttuurisuudesta. Ulkomailla työskentely auttaa myös ymmärtämään Suomeen tulevia maahanmuuttajia ja turvapaikanhakijoita.

MAAILMALLA OPPII YMMÄRTÄMÄÄN MONIKULTTUURISUUTTA

Teksti ja kuva: Riikka Jokinen

– Esimerkiksi harjoittelussa Afrikassa opiskelija on vähemmistön edustaja ja joutuu itse pärjäämään vierasmaalaisena ja erivärisenä. Tämän kokemuksen jälkeen voi ymmärtää, millaiset pärjäämisen mahdollisuudet Suomeen tulevilla maahanmuuttajilla ja turvapaikanhakijoilla on, Diakin Afriikka-koordinaattori **Kyösti Voima** kertoo.

Monikulttuurisuuden ymmärtäminen on tärkeää, sillä moni Diakista valmistuva tulee työskentelemään eri maista tulleiden ihmisten parissa.

– Etenkin eteläsuomalaisen työelämän todellisuus on se, että työ on, halusi tai ei, monikulttuurista. Niin työpaikalla kuin asiakaskunnassa on ihmisiä eri kulttuureista. On hyvä, että opiskelija tietää, mitä monikulttuurisuus on, mitkä ovat sen mahdollisuudet ja haasteet. Vakavaa suhtautumista kansainväliseen työhön arvostetaan. Kansainvälinen harjoittelu avartaa myös opiskelijan maailmankuvaa, edistää ammatillista kehittymistä ja kohentaa kielitaitoa.

Harjoittelupaikka koulun kautta

Vuosittain Diakin kautta lähtee ulkomaille harjoitteluun noin 120 opiskelijaa. Suosituimmat kohteet ovat Afrikassa ja Aasiassa.

– Diakilla on yhteistyösopimuksia ulkomaisten harjoittelupaikkojen kanssa. Paikat on tarkkaan mietitty ja niiden sisältöä pyritään valvomaan, kv-sihteeri **Riikka Halonen** kertoo. Kansainvälisten asiain päällikkö **Riikka Hälikän** mukaan on tärkeää, että paikan päällä on riittävästi ohjausta, harjoittelu liittyy opintoihin ja työtehtävät ovat hyviä ja alaa vastaavia.

– Opiskelijaa ei kannusteta hankkimaan itse harjoittelupaikkaa ulkomailta, koska Diakin kautta saa laadukkaan pai-

kan, jonka on todettu olevan hyvä ja toimiva, Hälikkä toteaa.

Valmennuksesta vauhtia lähtöön

Diak on saanut ulkomailta kiitosta siitä, että se suhtautuu kansainväliseen harjoitteluun vakavasti. Opiskelijoiden valmennus ennen harjoitteluun lähtöä on tästä yksi esimerkki.

– Opiskelijan on hyvä tietää, mihin hän on lähdessä ja onko hän oikeasti valmis. Kyseessä ei ole mikään turistimatka. On myös tärkeä tietää, mitä edustaa. Opiskelija lähtee suomalaisena opiskelijana ja ennen kaikkea Diakin opiskelijana, Voima kertoo. Valmennukseen kuuluu kansainvälisen valmennuksen verkko-kurssi sekä kaksi lähiopetuspäivää.

– Valmennus on koettu hirveän tärkeäksi, etenkin kun opiskelijoita lähtee harjoitteluun paljon kaukokohteisiin, joissa olosuhteet ovat erilaiset kuin Suomessa. Valmennus opastaa kohtaamaan asioita, joiden kanssa voi maailmalla tulla ongelmia. Valmennukseen on panostettu paljon, Halonen toteaa. ■

■ www.diak.fi/kv

Vuosittain Diakin kautta lähtee ulkomaille harjoitteluun noin 120 opiskelijaa

Riikka Hälikkä ja Riikka Halonen suosittelevat kansainväliseen harjoitteluun lähtöä, koska se on helppoa ja siihen on koulun kautta mahdollisuus.

Gemma Hanburyn työtehtäviin kuuluu muun muassa antibiootin laimennus.

SUOMALAINEN KULTTUURI KIEHTOO

Teksti ja kuva: Riikka Jokinen

Samalla kun Diakista lentää opiskelijoita maailmalle, myös ulkomaalaisia opiskelijoita tulee Suomeen. Viime vuonna Diak otti vastaan noin 40 opiskelijaa maailmalta.

Kevään ajan pääkaupunkiseudun sairaaloissa työskentelee harjoittelijoita Swansea yliopistosta Walesista. Yksi heistä on sairaanhoitajaksi opiskeleva **Gemma Hanbury**, joka työskentelee Peijaksen sairaalan ortopedisella vuodeosastolla.

– Autan potilaita ja kierrän ohjaajani kanssa katsomassa, että heillä on kaikki hyvin. Otan osaa verenpaineen mittaukseen, jaan lääkkeitä ja annan potilaille ruokaa, Hanbury kertoo työstään.

Hanbury pitää työpaikkaansa ja työkaareita mukavina, mutta kielen takia hän ei pysty osallistumaan kaikkiin töihin.

– En voi esimerkiksi kirjoittaa potilastietoja, koska en puhu suomea. Kielen takia en voi myöskään hoitaa potilaita yksin tai puhua heidän kanssaan, elleivät he osaa englantia.

Hanbury pitää kuitenkin suomalaisessa sairaalassa työskentelyä erinomaisena kokemuksena.

– Kokemuksesta on varmasti apua sai-

raanhoitajan työssä. Pidän myös suomalaisesta kulttuurista, ja tämä on turvallinen maa. Monet suomalaiset ovat kuitenkin aika ujoja.

Suomessa käytetään aikaa selittämiseen

Gabi Gutscher opiskelee sosiaali- ja diakoniatyötä Saksassa toista vuotta.

– Tulin Suomeen harjoitteluun, koska Diak on yksi kouluni yhteistyökumppaneista. Olen myös kuullut, että täällä puhutaan hyvin englantia, joten työskenteleminen ei ole vaikeaa, vaikka en puhu kielttäni.

Gutscher työskentelee kevään ajan Lauttasaaren seurakunnassa, jossa hän tutustuu sosiaali- ja diakoniatyöhön.

– Autan diakonissaa pienissä valmisteluissa ja tehtävissä ja osallistun tapauksiin. Haastattelen myös eri diakoneja, nuorisotyöntekijöitä ja pappeja, jotta sai-

sin kuvan tästä työstä.

Suomessa työskentely ei Gutsherin mielestä juurikaan eroa Saksassa työskentelystä.

– Ainoa pieni ero on, että ihmiset käyttävät paljon aikaa selittäessään minulle jotain ja vastatessaan kysymyksiini. Suomalaiset ovat hyvin auttavaisia ja ystävällisiä ja yksityisyys on heille tärkeää.

Eniten Saksasta, sosiaalialalta

Diakin kautta tulee Suomeen eniten opiskelijoita Saksasta sosiaalialalta. Saksan lisäksi harjoittelijoita tulee paljon myös muualta Euroopasta.

– North South South -ohjelmien myötä alamme tästä keväästä lähtien ottaa vastaan opiskelijoita myös Afrikasta sekä viestinnän alalla että terveysalalla, kansainvälisten asiain päällikkö **Riikka Hälikkä** kertoo. ■

HARJOITTELU PAKOLAISLEIRILLÄ OPETTI ITSENÄISYYTTÄ

Teksti: Lotta Numminen

– Kun hankkii työharjoittelupaikan itse, tietää ainakin mitä saa. Koulun tarjoamissa paikoissa ei näin välttämättä ole. Kun jo alun perin ottaa itse selvää harjoittelupaikasta, tutustuu siihen kätevästi jo etukäteen, toteaa Diakin Turun toimipaikan medianomiopiskelija **Mimmi Nietula**, 27.

Nietula suoritti työharjoittelunsa Palestiinassa viime keväänä. Idea harjoittelupaikkaan tuli, kun Nietula opiskelutovereineen kuvasi lopputyödokumenttiaan Betlehemissä pakolaisleirillä. Harjoittelupaikka oli pakolaisleiri Aidan nuorille tarkoitettu Al-Rowwad Cultural and Theatre Training Center. Osan harjoittelusta hän suoritti Betlehemin yliopistossa ja Betlehemin kuurojen koulussa, Ephphetassa.

– Al-Rowwadissa ja yliopistossa opetin videokuvausta, editointia ja dokumentin tekoa. Kuurojen koulussa opetin valokuvausta. Kokemus oli opettavainen, onhan se aivan eri maailma. Sai uusia tartuntapintoja asioihin. Harjoittelu oli varmasti itsenäisin mitä olen tehnyt. Suunnittelin kaiken itse ja opetin myös keskuksen henkilökuntaa laitteiden käytössä. Lisäksi täytyi tietenkin pitää huoli nuorten oppimisesta. Siinä täytyy jo lähtökohtaisesti olla itsenäinen, kun lähtee koko juttuun mukaan.

Harjoittelu Betlehemissä kesti kolme kuukautta. Sen aikana luodut suhteet poikivat työtarjouksen samalta suunnalta.

– Kontakteja Lähi-itään syntyi paljon, Betlehem tuntuu nyt kuin toiselta kodilta. Olen lähdössä sinne toukokuussa leikkaamaan erästä lyhytelokuvaa. ■

■ www.turku.diak.fi/palestiina

Medianomiopiskelija Mimmi Nietula suoritti harjoittelunsa Betlehemissä pakolaisleirillä. Kuvassa Betlehemin kuurojen koulun oppilaita valokuvauksopissa, kuva on kuvauskurssilaisen ottama.

Tulkkiopiskelijat Anni Säily ja Saija Ruuskanen oppivat ghanalaiset viittomat nopeasti. Paikallinen tervehdys on jäänyt hyvin muistiin.

Tulkkiopiskelijoiden työharjoittelu Afrikassa toi viittomiseen uudenlaista visuaalisuutta.

Tulkkiopiskelijoiden valmiit vaihtopaikat Englannissa ja Hollannissa eivät houkuttelleet, kun viittomankielen tulkkiopiskelijat **Saija Ruuskanen**, 23 ja **Anni Säily**, 24 suunnittelivat harjoittelua ulkomailla.

– Halusimme lähteä jonnekin kauemmas. Lopulta löysimme harjoittelupaikat Ghanasta, Mampong Akuapemin kuurojen koulusta. Olimme ensimmäisiä tulkkeja, jotka lähtivät Diakista Ghanaan harjoitteluun. Lähtiessä oli hieman epäselvää mitä tullaan tekemään, kaikkein eniten pelotti kieli, kertovat Saija ja Anni.

Harjoittelu kesti kaksi ja puoli kuukautta. Uusi kulttuuri toi yllätyksiä.

– Ghanassa meitä odotti huone, jossa oli vain kaksi rautasänkyä. Alku oli shokki, vaikka siihen oli varautunutkin. Mutta se haihtui jo samana iltana ja paikka tuntui kodilta.

Vastuu itsenäisti

Ensimmäiset viikot kuluivat paikallisia viittomia opetellessa, kieli otettiin haltuun nopeasti. Maan virallinen kieli on englantia, heimokieliä on peräti 45. Pian harjoittelijat olivat viittomankielisenä tukena tunneilla ja kuurojen oppilaiden apuna koulun ulkopuolellakin.

Anni Säily (kuvassa) ja Saija Ruuskanen järjestivät oppilaille retken Wli-vesiputoukselle Togon rajalle.

Työharjoittelupaikka ulkomailla houkuttelee monia opiskelijoita. Monesti harjoittelu koetaan maailmaa avartavana aikana ja ulkomailta palataan uusien kokemusten kanssa itsenäistyneinä.

VIITTOMIA GHANASSA

”SE OLII JUURI MEIDÄN NÄKÖINEN HARJOITTELU”

Teksti: Lotta Numminen

Kuvat: Lotta Numminen, opiskelijat

– Yllättäen ghanalaiset viittomat tuntuivat omemmilta, kuin suomalainen viittomakieli. Kieli tuntui luonnolliselta, kun sitä käytti paljon eri tilanteissa. Oppilaista tuli ystäviä, kun asuimme samassa pihapiirissä. Tunteet ja oma henkilökohtainen elämä oli mukana koko harjoittelun ajan. Ihmisten kanssa ei tehty vain työtä, vaan heihin muodostui ystävyys-suhteita.

Koulussa harjoittelijoille annettiin vastuuta ja vapautta.

– Rehtori luotti, että tiedämme mitä teemme. Meillä oli vastuu omasta oppimisesta, mutta saimme vapaasti päättää mitä teimme. Kyllä se itsenäisti. Koko reissu oli tosi antoisa, juuri sellainen meidän näköinen, toteaa Saija Ruuskanen hymyillen.

Heimokuninkaan kunniavieraina

Tulkit toivat Ghanaan ripauksen Suomea ja kokivat paikallisen kulttuurin erikoisuuksia.

– Järjestimme koulussa Suomipäivän, jolloin tarjolla oli makkarakeittoa ja ruisleipää. Me taas saimme kutsun heimokuninkaan juhliin kunniavieraina. Kuningas oli erään oppilaan isä. Saimme maistaa paikallista erikoisuutta, palmuviiniä.

Käteän jäi paljon muutakin kuin heimopäällikön ystävyys.

– Saimme kieleen rikkautta ja visuaalisuutta. Nyt osaamme tehdä enemmän sävyeroja ilmeillä ja kroppalla. Itselleni harjoittelu oli enemmänkin kokemus henkilökohtaisella tasolla, toteaa Anni Säily. ■

■ www.turku diak.fi/viittomakielentulkki

Käteän jäi paljon muutakin kuin heimopäällikön ystävyys.

Tulkkiharjoittelijat olivat kuurojen oppilaiden mukana myös arjessa samalla asuntola-alueella.

Ghanalaiset ystävät saivat maistella myös suomalaisten valmistamaa makkarasoppaa.

Tulkkiopiskelijat Anni Säily (kuvas- sa) ja Saija Ruuskanen olivat viime syksynä harjoittelussa Ghana- ssa kuurojen koulussa. Koulun oppilaista tuli harjoittelun aikana tyttöjen ystäviä, yhteyttä pidetään edelleen.

Opitun soveltaminen käytäntöön
ei ole vain opiskelijoiden juttu

VANHUSTYÖTÄ UUSILLA MAUSTEILLA

Teksti: Marianne Enola
Kuvat: Vanhusryhmän jäsenet

Vanhustyön lehtori **Kirsti Nieminen** pääsi harjoittamaan ryhmänohjaustaitojaan somalivanhusten parissa viime keväänä. Vanhukset muistelivat elämäänsä tarinoimalla, maalaamalla, piirtämällä ja laulamalla.

– Taiteen, ilmaisun ja toiminnallisten menetelmien käyttäminen on lähellä sydäntäni. Ne ovat uusi ja innovatiivinen voimavara vanhustyössä, kertoo Nieminen. Menetelmien kokeileminen somalivanhusten kanssa antoikin hänelle uusia ammatillisia eväitä.

Koti-ikävä ja torjuttuja muistoja

Ryhmää ohjatessaan Nieminen huomasi, että kotiseudun jättäminen ja pakeneminen sodan keskeltä olivat jääneet trau-

maattisina kokemuksina somalivanhusten mielen perukoille. Ryhmässä tarjoutui tilaisuus jakaa kokemuksia muiden kanssa, mutta vanhukset torjuivat ikävät muistonsa ja vaikenivat niistä.

– Somaliassa on sanonta: ”Jos kerrot kaikki asiasi, olet kuin tie, jolla voi kävellä”. Kulttuuriin ei kuulu omien asioiden jakaminen muiden kanssa, ainakaan ikävien.

– Kunnioitin heidän haluaan vaieta eikä aktiivisesti ohjannut heitä kertomaan kipeistä asioista.

Mieltä vaivaavat asiat etsivät toisen purkautumistien.

– Somalinalaisilla oli paljon erilaisia fyysisiä oireita ja vaivoja, osa niistä oli piilossa ja vaikeasti tulkittavissa, mutta niihin tiivistyi paljon merkityksiä koetusta traumasta ja kotoutumisen vaikeudesta, sanoo Nieminen.

Ryhmään kuului kymmenkunta 40–70-vuotiasta somalinalaista. Somaliasa ihmisten keski-ikä on 47 vuotta, joten 50-vuotiasta pidetään vanhuksena. Ryhmän vetäminen olikin haasteellista kulttuuri- ja kielieroista johtuen.

– Lukutaidottomuus, yhteisen kielen puute, aikakäsityksen erot ja uskonnon asettamat rajoitukset tuottivat aluksi ongelmia. Mutta kun saimme luottamuksen syntymään, ryhmässä vallitsi lämmin ja iloinen ilmapiiri, jossa kaikki puhuivat ja nauroivat yhteen ääneen.

Vanhus on arvokas

Vanhusten asema on somalikulttuurissa täysin erilainen kuin Suomessa. Heitä ja heidän elämäkokemustaan arvostetaan, sillä uskonto velvoittaa huolehtimaan vanhuksista. Jos kunnioitus vanhuksia kohtaan puuttuu, uhkaa seuraavia sukupolvia kirous, uskotaan Somaliassa.

Suomessa somalivanhusten asema on muuttunut. He asuvat usein lastensa luo-

na ja ovat heistä riippuvaisia.

– Monet isoäidit jäävät tyttäriensä peräkammareihin. Kielitaidottomuus estää lähtemästä ja osallistumasta, ei uskalleta käyttää bussia tai metroa, käydä kaupassa tai tuttavien luona.

Niemisen mukaan vanhuksista huolehtimisen kulttuuri on onneksi säilynyt vahvana uudessakin kotimaassa. Tyttäret saattoivat usein äitejään kokoontumisiin ja olivat itsekin mukana ryhmässä.

Ryhmätoiminta oli osa Diakin Sovinto-ohjelman kanssa -hanketta ja sen tarkoituksena oli aktivoida vanhuksia ja lisätä heidän hyvinvointiaan. Kirsti Nieminen on vanhustyön lehtori Diakin Helsingin toimipaikassa. ■

■ www.helsinki.diak.fi/helsinki_projekti

Käsien hennaaminen on vanha somalialainen tapa.

Lehtori Kirsti Nieminen sai kauniisti koristellut kädet muistoksi Mustasaaren kesäretkeltä.

HARJOITTELUUN SELVÄT SÄVELET

Teksti: Marianne Enola

Ammattikorkeakoulujen työharjoitteluun on haettu yhtenäistä linjaa ja selkeitä sääntöjä.

Vielä muutama vuosi sitten ammattikorkeakoulujen harjoittelukäytännöt olivat hyvin kirjavia ja ne saattoivat poiketa toisistaan jopa saman koulutusalan sisällä. Tilanne herätti hämmennystä myös työelämässä. Tarve yhtenäistää käytäntöjä oli ilmeinen.

– Liikkeelle piti lähteä perusasioista, esimerkiksi siitä, mitä yhdellä opintopisteellä ymmärretään eri koulutusaloilla. Ammattikorkeakoulukentällä oli tämän suhteen aika viljejäkin tulkintoja. Toisessa ammattikorkeakoulussa saatettiin vaatia samaan opintopistemäärään paljon enemmän harjoittelutunteja kuin toisessa. Opiskelijoiden oikeusturvaakin taidettiin loukata monin paikoin, kertoo **Paula Salonen**, joka on toiminut projektipäällikkönä ammattikorkeakoulujen harjoittelun kehittämishankkeessa Harkessa.

Käytäntöjen lisäksi jo pelkästään harjoittelun käsitettä piti selkeyttää ja sen merkitystä korostaa.

– Harjoittelu ei ole mikään kesätyö, jonne opiskelija ”heitetään” ja josta hän syksyllä tulee työtodistuksen kanssa takaisin oppilaitokseen. Harjoittelu on kaikille ammattikorkeakouluopis-

kelijoille laajin opintokokonaisuus tutkinnossa ja sen sisältö sekä laatu tulee turvata ihan samalla tavalla kuin muidenkin opintojen osalta.

– Eli asetetaan tavoitteet, omaa oppimista reflektoidaan matkan varrella ja koko prosessia ohjataan, korostaa Salonen.

Salosen mukaan kehittämistyön myötä harjoittelua kohtaan tapahtui yleinen asennemuutos.

– Nyt harjoittelun merkitys nähdään ihan toisella tavalla kuin viisi vuotta sitten, kiittää Salonen.

Silti harjoittelun saralla on vielä paljon tehtävää ja varsinkin kansainvälistyminen on tuonut mukanaan uusiakin haasteita.

– Maassamme tulee jatkossa olemaan huomattavan paljon ulkomaalaisia opiskelijoita, mutta heidän on erittäin vaikeaa löytää harjoittelupaikkoja, pohtii Salonen.

Työelämälaheisyyttä vahvistetaan

Ammattikorkeakoulujen kehittämistyö jatkuu INTO-hankkeen myötä. Siinä painopiste on opiskelijan ja työelämän yhteyksien vahvistamisessa. Tavoitteena on kehittää ja tukea työelämälaheistä oppimista.

– Opiskelijoiden työelämävalmiuksia parannetaan ja ammattikorkeakouluista valmistuneiden työllistymisen laatua edistetään. Ammattikorkeakouluja ja työelämää lähennetään entisestään ja ammattikorkeakoulujen roolia työelämässä kirkastetaan ja vahvistetaan, linjaa projektipäällikkö Salonen.

Yksi INTO:n teemoista on urasuunnittelu. Korkeakouluopiskelijoille ollaan parhaillaan tekemässä urasuunnittelun tueksi www-palvelua, joka auttaa opiskelijaa hahmottamaan omia vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä tehostamaan ajankäyttöä. – Palvelua voi hyödyntää esimerkiksi työhakemuksen tekemisessä. Palvelu avautuu tulevana vappuna ja on käyttäjälle maksuton, kertoo Salonen. ■

Kuka olen?

Paula Salonen, ikä 31 vuotta.

Työni ja koulutukseni?

Toimin projektipäällikkönä ammattikorkeakoulujen INTO-hankkeessa. Työnantajani on Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Olen valmistunut Oulusta filosofian maisteriksi vuonna 2000. Parhaillaan teen työn ohessa tohtoriopintoja Vaasan yliopistoon.

Asun?

Paritalossa Kokkolassa yhdessä avomieheni kanssa.

Harrastan?

Lenkkeilyä, uintia, lukemista, kulinarismia ja skootteril-lä ajoa. Kirjoitan myös kolumneja Kokkola-lehteen.

DIAKISSA TAPAHTUU

OMA TUPA, OMA LUPA

ASIAKKAAN PÄIVÄ VAMMAISPALVELUISSA

”Oma tupa, oma lupa” järjestetään Järvenpäässä 16.4. klo 10–15 Seurakuntaopiston urheiluhallissa. Ohjelmassa käsitellään ensisijaisesti turvallista asumista Kehitysvammaisten Tukiliiton asiaa koskevan julkilausuman pohjalta. Kolmannen asiakkaan päivän järjestävät yhdessä Diak, SO ja UEP yhteistyössä Me Itse ry:n kanssa. Ilmoittautumiset 4.4. mennessä minka.lindfors@uvps.fi tai puh 020 762 7986.

■ www.jarvenpaa.diak.fi

ESTEETTÖMYYS-SEMINAARI

Pidetään 10.4. klo 12–16 Diak Idässä Pieksämäellä (auditoriossa). Tilaisuudessa on viittomakielinen ja tekstitulkkaus. Tilaisuuden järjestää ESOK-hanke.

■ www.pieksamaki.diak.fi

KORKEAKOULUJEN VALTAKUNNALLINEN ESTEETTÖMYYS-SEMINAARI

Tampereen yliopistolla 16.–17.4. Seminaarin teemana ovat korkeakoulujen opetuksen ja ohjauksen esteettömyyttä edistävät hyvät käytännöt, joita on koottu kotimaasta ja Euroopasta kansainvälisen DfA-verkoston kautta. Seminaarin järjestää ESOK-hanke. Ilmoittautuminen www.esok.fi-portaalin kautta.

■ www.pieksamaki.diak.fi

PALLIATIIVISEN HOIDON VALTAKUNNALLINEN SEMINAARI 3.–4.4.

Moniammatillinen, kaksipäiväinen seminaari, johon ovat tervetulleita erityisesti hoitotyöntekijät, teologit, sosiaalityöntekijät, lääkärit sekä muut palliatiivisen hoidon ja saattohoidon parissa työskentelevät. Ohjelma valmisteilla. Hinta 160 euroa.

■ www.helsinki.diak.fi

MEDIAEETTINEN SEMINAARI (2 OP), 3.–4.4.

”Toimittaja kohtaa tutkijan”. Ilmoittautuminen: www.diak.fi/ilmoittautuminen. Seminaarin järjestää Diakin avoin ammattikorkeakoulu. Hinta 50 euroa.

UUDENMAAN ALUEEN AMK- HOITOTYÖN KOULUTUKSEN JA TYÖELÄMÄN YHTEISTYÖILTAPÄIVÄ 15.4. klo 13–16 Diakin Helsingin toimipaikassa. Seminaarissa esitellään työelämän kanssa tehty tai meneillään oleva yhteistyöhanke (Arcadasta, Diakista, Laureasta ja Stadiasta).

OTASELVAA.FI

Nämä www.otalvaa.fi-sivut käsittelevät tiedonhallinnan kasvavaa merkitystä ja antavat samalla työkaluja tiedon hallintaan. Sivut on suunnattu ammattikorkeakoulujen opiskelijoille ja opettajille.

Ne liittyvät tämän vuoden ajan jatkuvaan informaation lukutaitokampanjaan, joka on VirtuaaliAMK:n ja Suomen amk kirjastojen yhteinen voimainponnistus.

MYÖTÄTUNTO-UUPUMUS 17.–18.4.

Seminaarin tavoitteena on perehdyttää osallistujat myötätuntouupumuksen perusteisiin ja ilmenemismuotoihin, sekä

vahvistaa kykyä myötätuntouupumuksen tunnistamisessa ja ennaltaehkäisyssä. Järjestäjä: Diakonia-ammattikorkeakoulu, Etelä, Helsingin toimipaikka sekä Helsingin Diakonissalaitos. Hinta 195 euroa.

■ www.helsinki.diak.fi

VALTAKUNNALLISET HUUMETYÖLÄISTEN NEUVOTTELUPÄIVÄT 5.–6.6.

Jo perinteiseksi muodostunut huumetyötä tekevien ja huumeasiakkaiden parissa työskentelevien kohtaamispaikka. Ohjelmaa valmistellaan. Hinta 130 euroa.

■ www.helsinki.diak.fi

NIMITYKSIÄ

Yksikönjohtaja **Heikki Hiilamo**, Diak Etelä.

Yliopettaja **Hannu Piironen**, Diak Länsi, Pori.

OPINNÄYTETÖITÄ THESIS -KILPAILUUN

Diakista lähetettiin vuoden 2007 opinnäytetöiden Thesis-kilpailuun kolme ansiokasta opinnäytetöitä:

1) Mari Lahti ja Kristiina Wallenius: Viittomakielinen käännös Paavo-projektin ikäihmisten itsearviointilomakkeesta

2) Matti Luukkonen: ”Että ihminen kokee, että on tullut kohdatuksi” -tapaustutkimus Kaalo-päiväkeskuksesta

3) Leena Rautakorpi ja Kati Åström: Jag är här för dig. Selkokielen suomi-ruotsi -sanasto dementia-ryhmäkodin arkea helpottamaan (www.folktinget.fi)

Kilpailuun ehdotetut opinnäytetyöt arvioitiin Thesis-kilpailun arviointikriteerien mukaisesti. Arvioinnin ydinä toimivat Paula Koistinen, Anita Pyykkö, Terhi Risänen ja Auli Vähäkangas.

■ www.oamk.fi/thesis

OPISKELIJAT OPASTAVAT LÄHIÖLEHDEN TEOSSA

Diakin Turun toimipaikan viestinnän koulutusohjelman opiskelijat kouluttavat Turussa Koroisten alueen asukkaita uuden Koroiset -aluelehden tekemisessä. Kevään aikana perehdytään toimittajan työn perusteisiin painetun ja verkkolehden näkökulmista. Lehden toimittamisesta vastaavat alueen asukkaat itse.

Alueen oma lehti voi pureutua paikallisiin aiheisiin, ongelmiin ja asioihin, joihin valtamedioilla ei ole resursseja tai tilaa keskittyä. Kouluttamisen lisäksi Diakin yhteisöjournalismissiin suuntautuvat opiskelijat osallistuvat juttujen tekemiseen niin lehden kuin sen verkkosivuille www.koroinen.fi

KOULUTUS VÄHENTÄÄ ENNAKKOLUULOJA MUUALTA TULLEITA KOHTAAN

Teksti ja kuva: Riitta Liede

Tuoreen väitöskirjatutkimuksen mukaan koulutus selittää parhaiten asennoitumista muualta Suomeen tulleita kohtaan siten, että koulutautuneimmat asennoituvat heitä kohtaan positiivisemmin kuin vähiten koulutautuneet. Koulutuksella saadut tiedot ja taidot sekä varmuus omasta hyvinvoinnista estivät tai vähensivät ennakkoluuloja muualta tulleita kohtaan.

Tutkimuksessa muualta tulleita edustivat turvapaikanhakijat, siis vieraaseen maahan tulleet ja sieltä turvaa pyytäneet henkilöt. Kun viranomaiset Suomessa selvittelevät, ovatko he oikeutettuja saamaan Suomesta asuinpaikan, turvapaikanhakijat majoitetaan vastaanotokeskuksiin. Pieneen Pohjois-Suomessa sijaitsevaan Ruukin kuntaan perustettiin vastaanottokeskus vuonna 1993.

Tutkimuksessa selvitettiin autoritaarisuuden yhteyttä asennoitumiseen, koska autoritaarisuuden on todettu kytkeytyvän ennakkoluuloiseen ja syrjivään asennoitumiseen ihmisiä kohtaan, jotka eivät kuulu omaan ryhmään. Kuudesta vastanneesta ammatti-

ryhmästä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla työskentelevät muodostivat autoritaarisimman ryhmän ja he myös asennoituivat turvapaikan hakijoihin vähemmän positiivisesti kuin muut ammattiryhmät.

Tämä on tutkimuksen tehneen **Kerttu Weissenfeltin** mielestä merkittävä huomio, koska juuri sosiaali- ja terveysalalla työskentelevät kohtaavat usein ensimmäisinä virnaomaisina Suomeen saapuvat

maahanmuuttajat, joita myös turvapaikanhakijat ovat. Weissenfelt toimii sosiaalialan lehtorina Diakin Oulun toimipaikassa.

Tutkimuksen perusteella hänen mielestään on syytä korostaa, että opetuksessa tulisi käsitellä nykyistä enemmän monimuotoista erilaisuutta. Diakissa opiskeleva joutuu tämän kanssa kasvoitusten kohdatessaan asiakkaita käytännön harjoittelukentillä. Suomen muuttuessa monikulttuuriseksi yhä useampi saa tulevaisuudessa työtoverikseen, asiakkaakseen tai naapurikseen eri kulttuurin edustajan.

Tutkimus osoitti myös, että turvapaikanhakijoiden sijoittaminen pieneen maalaiskuntaan on haasteellista, koska kunnan vakituiset asukkaat kokivat turvattuutta turvapaikanhakijoiden tultua Ruukkiin. Vastaanottavan kunnan tulisikin Weissenfeltin mukaan tiedottaa nykyistä enemmän turvapaikanhakijoiden tulon syistä ja Suomessa saaduista etuuksista, jotta pelko ja ennakkoluuloisuus poistuisi tai ainakin vähenisi. ■

Senegalilaiset Pape Couta ja Abdou hyväksyvät naapurissaan asuvat suomalaiset, vaikka ne vähän omituisia ovatkin.

KOSKETUKSELLA VOI KESKUSTELLA

Viittomakielen tulkki **Riitta Lahtisen** tuore väitöskirja käsittelee kuurosokeiden kommunikaatiota. Hän on vuosia kehittänyt kuurosokean miehensä **Russ Palmerin** kanssa kosketukseen perustuvien pikaviestien kieltä. Kieli päättyi aiheeksi väitöskirjaan siis käytännön pohjalta.

Väitöksen keskeinen teema on, että kosketuksella voi keskustella ja jakaa tietoa ja että keholla on oma kieliopillinen rakenteensa vastaanottaa viestejä.

Haptiisit ja hapteemit -tutkimus kuvaa merkityksellisen kosketuksen kehittymistä ja miten kosketusta luetaan. Kosketukseen perustuva kommunikaatio on yleistetty teoriaksi, jossa haptiisit

ja hapteemit on käsitteellistetty.

Tutkimus on ensimmäinen systemaattinen kuvaus kuurosokean henkilön kosketukseen pohjautuvan kommunikaation kehittymisestä. Kirjallinen ja kuvallinen dokumenttiaineisto on koottu pääasiallisesti aikuisena kuurosokeutuneen ja kuulevan-näkevän informanttien vastavuoroisista kokemuksista 14 vuoden ajalta.

Lahtinen on kouluttanut Diakissa mm. avoimen ammattikorkeakoulun Opastus- ja Kuvailu-kursseilla viittomakielen tulkkien kommunikaatiota kuurosokeiden asiakkaiden kanssa. ■

■ <http://ethesis.helsinki.fi/>

Riitta Leskinen

DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Diak on Suomen suurin sosiaalialan kouluttaja ja sillä on kansallinen erityis-tehtävä kirkollisen alan kouluttajana.

DIAKIN KOULUTUSOHJELMAT:

- Degree Programme in Social Services
- hoitotyön koulutusohjelma
- sosiaalialan koulutusohjelma
- viestinnän koulutusohjelma
- viittomakielentulkinn koulutusohjelma
- sosiaalialan koulutusohjelma, päihheet ja syrjäytyminen (ylempi AMK)
- sosiaalialan koulutusohjelma, diakonia ja kristillinen kasvatus (ylempi AMK)
- terveyden edistämisen koulutusohjelma (ylempi AMK)

TUTKINTONIMIKKEET:

- Bachelor of Social Services
- Medianomi (AMK)
- Sairaanhoitaja (AMK)
- Sairaanhoitaja (ylempi AMK)
- Sairaanhoitaja (AMK) -diakonissa
- Sosionomi (AMK)
- Sosionomi (ylempi AMK)
- Sosionomi (AMK) -diakoni
- Sosionomi (AMK) -kirkon nuorisotyönohjaaja
- Terveydenhoitaja (AMK)
- Terveydenhoitaja (ylempi AMK)
- Viittomakielentulkki (AMK)

www.diak.fi

Ota opiksesi!

Diakin avoin ammattikorkeakoulu tarjoaa mahdollisuuden osaamisen kehittämiseen, onpa tavoitteesi ammattitaidon parantaminen, alan vaihtaminen tai aikomus suorittaa ammattikorkeakoulututkinto.

www.diak.fi/avoinamk

DIAKIN PALVELUITA TYÖELÄMÄLLE:

- erikoistumisopinnot
- ylemmät amk-opinnot
- avoimen amk:n opinnot
- ammatillinen täydennyskoulutus

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISPALVELUT:

Vaihtoehtoja tutkimukseen, kehittämiseen, projekteihin ja aluekehitykseen.

TIETOPALVELUT:

- julkaisut ja tiedotteet
- kirjasto- ja tietopalvelut
- opinnäytepankki
- ura- ja rekrytointipalvelut

www.diak.fi/otayhteyttä

DIAK, YHTEISPALVELUT Sturenkatu 2, 00510 Helsinki www.diak.fi

DIAK ETELÄ

Sturenkatu 2, 00510 Helsinki
Yksikönjohtaja Heikki Hiilamo
Puh. 040 358 7203

DIAK ETELÄ, HELSINKI

Alppikatu 2 A, 00530 Helsinki
Sturenkatu 2, 00510 Helsinki
Toimipaikkavastaava: Jari Helminen
Puh. 040 869 6021
www.helsinki.diak.fi

DIAK ETELÄ, JÄRVENPÄÄ

Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää
Toimipaikkavastaava Jouko Porkka
Puh. 040 568 7077
www.jarvenpaa.diak.fi

DIAK ETELÄ, KAUNIAINEN

Helsingintie 10, 02700 Kauniainen
Toimipaikkavastaava Lauri Vartiainen
Puh. 040 509 1964
www.kauniainen.diak.fi

DIAK ITÄ, PIEKSÄMÄKI

Huvilakatu 31, 76310 Pieksämäki
Yksikönjohtaja Esko Käähkönen
Puh. 040 539 7110
www.pieksamaki.diak.fi

DIAK LÄNSI, TURKU

Lustokatu 7, 20380 Turku
Yksikönjohtaja Eila Hannula
Puh. 0400 246 412
www.turku.diak.fi

DIAK LÄNSI, PORI

Metsämiehenkatu 2, 28500 Pori
Yksikönjohtaja Kirsi Sirola
Puh. 040 840 0465
www.pori.diak.fi

DIAK POHJOINEN, OULU

Uusikatu 46, 90100 Oulu
Vt. yksikönjohtaja Maija-Liisa Blomster
Puh. 0400 677 367
www.oulu.diak.fi

Diaktori-lehden toimittivat Diakin Turun toimipaikan medianomiopiskelijat